

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Διεύθυνση: Rue des Petits Carmes 6, B-1000, Bruxelles

Τηλέφωνο: +322-5455506, Fax: +322-5455508, e-mail: ecocom-brussels@mfa.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑΣ αριθ. 115
1/2-10/2/2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. Μερική αποσαφήνιση των δεδομένων του φορολογικού τοπίου στο Βέλγιο μετά την αρνητική απόφαση της Ευρ. Επιτροπής για το σύστημα «αναμενόμενων αποφάσεων» της βελγικής φορολογικής διοίκησης	σελ. 2
2. Χειμερινές προβλέψεις Ευρ. Επιτροπής για την βελγική οικονομία	σελ. 2
3. Βελτίωση των όρων πληρωμών στην βελγική αγορά το 4 ^ο τρίμηνο 2015	σελ. 4
4. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, οικονομικές και επιχειρηματικές ειδήσεις	σελ. 4

1. Μερική αποσαφήνιση των δεδομένων του φορολογικού τοπίου στο Βέλγιο μετά την αρνητική απόφαση της Ευρ. Επιτροπής για το σύστημα «αναμενόμενων αποφάσεων» της βελγικής φορολογικής διοίκησης¹

Όπως ανέφερε στις αρχές Φεβρουαρίου ο βελγικός οικονομικός Τύπος, κατόπιν της πρόσφατης απόφασης της Ευρ. Επιτροπής κατόπιν διενέργειας σχετικής έρευνας, ότι το σύστημα των «αναμενόμενων αποφάσεων» της βελγικής φορολογικής διοίκησης ("ruling fiscal" ή "Excess profit rulings") που είχε τεθεί σε εφαρμογή από το έτος 2005, παρείχε αθέμιτα φορολογικά οφέλη, και συνεπώς συνιστά κρατική ενίσχυση, προς 36 επιχειρηματικούς ομίλους που δραστηριοποιούνται στο Βέλγιο, η βελγική διοίκηση έπαυσε να αποφασίζει ή να παρατείνει χρονικά την εφαρμογή ευνοϊκών φορολογικών αποφάσεων υπέρ επιχειρηματικών ομίλων στο πλαίσιο του εν λόγω συστήματος. Σημειώνουμε ότι η βελγική κυβέρνηση είχε ήδη από τις αρχές του 2015 αναστείλει προσωρινά την λειτουργία του συστήματος, εξακολουθήσει ωστόσο να δέχεται αιτήσεις προς εξέταση νέων φορολογικών υποθέσεων.

Κατά τα στοιχεία που δημοσίευσε ο οικονομικός Τύπος, εκτιμάται ότι στο διάστημα 2005-2013, το συνολικό ύψος των φορολογητέων εισοδημάτων μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων που απήλαυσαν εκτεταμένων φοροαπαλλαγών από την βελγική φορολογική διοίκηση ανήλθε σε πλησίον των 2 δις. €, ενώ το 2014 το ύψος αυτών ανήλθε σε 454 εκατ. €. Σύμφωνα με τα στοιχεία, μέχρι τα τέλη του 2013, η βελγική φορολογική διοίκηση είχε λάβει 67 αποφάσεις ευνοϊκών ρυθμίσεων υπέρ μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων, εκ των οποίων οι 42 εφαρμόστηκαν και αφορούσαν 36 επιχειρήσεις, οι οποίες ανήκουν σε 35 πολυεθνικούς ομίλους. Θυμίζουμε ότι οι βελγικές εκτιμήσεις αναφέρουν ότι οι ωφεληθέντες από τον εν λόγω σύστημα επιχειρηματικοί όμιλοι θα υποχρεωθούν να καταβάλουν στο βελγικό κράτος κονδύλια πλησίον των 700 εκατ. €.

¹ Βλ. σχετική πλέον πρόσφατη αναφορά μας σε άρθρο 7 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 112.

Στις 5 Φεβρουαρίου, ο Βέλγος Υπουργός Οικονομικών κ. Van Overtveldt ανακοίνωσε ότι το Βέλγιο θα ασκήσει έφεση επί της αρνητικής για το ευνοϊκό βελγικό φορολογικό σύστημα των «αναμενόμενων αποφάσεων» απόφασης της Ευρ. Επιτροπής, έπειτα από σχετική απόφαση που ελήφθη στο πλαίσιο του ομοσπονδιακού υπουργικού συμβουλίου.

Κατά τα οικονομικά δημοσιεύματα, το βελγικό Υπουργείο Οικονομικών εργάζεται επίσης προς την κατεύθυνση επανυπολογισμού των φορολογικών υποχρεώσεων και των φοροαπαλλαγών που θα είχαν οι εν λόγω επιχειρηματικοί όμιλοι στην περίπτωση που δεν εφαρμοζόταν το σύστημα των «αναμενόμενων αποφάσεων» της φορολογικής διοίκησης κατά το επίμαχο διάστημα 2005-2013, με στόχο την απομείωση των συνολικών ποσών φοροαπαλλαγών των οποίων την επιστροφή θα πρέπει να ζητήσει το βελγικό κράτος από τις ωφεληθείσες επιχειρήσεις.

Σε κάθε περίπτωση, όπως επισήμανε ο βελγικός οικονομικός Τύπος, οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να εξακολουθήσουν να υποβάλουν αιτήσεις προς το βελγικό κράτος για ευνοϊκή ρύθμιση φορολογικών τους υποθέσεων, μέχρις ότου τελεσιδικήσει η απόφαση της Ευρ. Επιτροπής, καθώς στην περίπτωση που το σύστημα επανέλθει σε ισχύ, δεν θα μπορούν να επωφεληθούν φοροαπαλλαγών τις οποίες δεν έχουν ζητήσει.

2. Χειμερινές προβλέψεις Ευρ. Επιτροπής για την βελγική οικονομία

Στις 4 Φεβρουαρίου, η Ευρ. Επιτροπή δημοσίευσε τις χειμερινές οικονομικές εκτιμήσεις της για την βελγική οικονομία, όπως και για τις υπόλοιπες οικονομίες των κρατών μελών της Ε.Ε. Όσον αφορά τους ρυθμούς ανάπτυξης, η Ευρ. Επιτροπή εκτίμησε ότι η βελγική οικονομία βιώνει μία πρόσκαιρη διακοπή της πορείας ανάκαμψης που ακολουθεί τα τελευταία χρόνια, τοποθετώντας τον ρυθμό ανάπτυξης του 2016 στο 1,3%, ήτοι σε σταθερά επίπεδα σε σύγκριση με το 2015, ενώ για το 2017 η Επιτροπή αναμένει μεγέθυνση του βελγικού ΑΕΠ κατά 1,7%. Η Επιτροπή εμφανίστηκε εξάλλου ελαφρώς περισσότερο αισιόδοξη σε

σύγκριση με την Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου αναφορικά με την εξέλιξη της ανεργίας, εκτιμώντας ότι ο εναρμονισμένος δείκτης ανεργίας θα πέσει από 8,3% το 2015 σε 8% το 2016 και σε 7,4% το 2017, κυρίως ως αποτέλεσμα των μέτρων τόνωσης της απασχόλησης που υλοποιεί η βελγική κυβέρνηση. Όσον αφορά το δημόσιο χρέος, η Ευρ. Επιτροπή εκτιμά ότι το 2016 αυτό θα αντιπροσωπεύει το 106,6% του βελγικού ΑΕΠ και το 2017 το 105,6%. Όπως διευκρίνισε ο οικονομικός Τύπος, η διαφορά στις εκτιμήσεις του δημοσίου χρέους μεταξύ Ευρ. Επιτροπής και Κεντρικής Τράπεζας Βελγίου για το 2015 (στο 106,1% για την Ευρ. Επιτροπή και στο 106,9% του ΑΕΠ για την Κεντρική Τράπεζα) οφείλεται στο γεγονός ότι η Επιτροπή έχει συμπεριλάβει στους υπολογισμούς της την πρόσφατη αποζημίωση του βελγικού δημοσίου από την φλαμανδική τράπεζα KBC έναντι ενισχύσεων που αυτή είχε λάβει στην διάρκεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης².

Η Ευρ. Επιτροπή εκτίμησε εξάλλου πληθωρισμό 1,4% φέτος και 1,7% το 2017, άνοδο της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά 0,9% το 2016 και κατά 1,2% το 2017, άνοδο της εγχώριας ζήτησης κατά 0,6% φέτος και κατά 1,4% το 2017, πτώση των ακαθάριστων επενδύσεων σε πάγια στοιχεία κατά 0,2% το 2016 και αύξησή τους το 2017 κατά 3,1%, αύξηση των εξαγωγών και των εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών κατά 4,3% και 3,6% αντίστοιχα φέτος και κατά 5,3% και 5,1% αντίστοιχα το 2017, πλεόνασμα ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών της τάξεως του 2,1% του ΑΕΠ το 2016 και του 2,5% του ΑΕΠ το 2017, μικρή πτώση του δημοσιονομικού ελλείμματος σε 2,8% του ΑΕΠ το 2016 και 2,4% το 2017, μικρή μείωση του διαρθρωτικού ελλείμματος σε 2,4% του ΑΕΠ το 2016 και σε 2,2% του ΑΕΠ το 2017, και ελαφρά αύξηση του δημοσίου χρέους σε 106,6% του ΑΕΠ φέτος αλλά μείωσή του σε 105,6% του ΑΕΠ το 2017, όπως προαναφέραμε.

Ως μελανό σημείο στην αξιολόγηση της Ευρ. Επιτροπής επισημαίνεται η μεγάλη διαφορά

που υπάρχει σε σύγκριση με τις εκτιμήσεις της βελγικής κυβέρνησης αναφορικά με το δημοσιονομικό έλλειμμα. Συγκεκριμένα, ενώ η βελγική πλευρά αναμένει την επίτευξη διαρθρωτικού ελλείμματος το 2017 στο 0,5% του ΑΕΠ, με προοπτική την επάνοδο σε δημοσιονομική ισορροπία το 2018, η Ευρ. Επιτροπή εκτιμά ότι το διαρθρωτικό δημοσιονομικό κενό του 2017 θα είναι της τάξεως του 2,2% του ΑΕΠ. Επίσης, και για το τρέχον έτος, ενώ το Βέλγιο προσβλέπει σε διαρθρωτικό έλλειμμα 1,2% του ΑΕΠ, η Ευρ. Επιτροπή το εκτιμά ακριβώς στο διπλάσιο, ήτοι στο 2,4% του ΑΕΠ, με την διαφορά των δύο εκτιμήσεων να αντιπροσωπεύει ποσόν άνω των 4,8 δις. €.

Όπως υπογραμμίστηκε από βελγικά οικονομικά δημοσιεύματα, οι σημαντικότερες αποκλίσεις μεταξύ των βελγικών και των ευρωπαϊκών προβλέψεων όσον αφορά την εξέλιξη του διαρθρωτικού ελλείμματος είχαν επισημανθεί ήδη κατά τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρ. Επιτροπής³, με την τελευταία να εμφανίζεται σχετικά απαισιόδοξη για τις επιπτώσεις της υλοποιούμενης φορολογικής μεταρρύθμισης, ιδιαίτερα στα έσοδα των περιφερειακών κυβερνήσεων και των τοπικών αρχών του Βελγίου. Σημειωτέον ότι για το 2015, η Ευρ. Επιτροπή εκτιμά με βάση μη οριστικά στοιχεία ότι το βελγικό δημοσιονομικό έλλειμμα θα ανέλθει σε 2,9% του ΑΕΠ, έναντι πρόσφατης εκτίμησης της βελγικής κυβέρνησης που το τοποθετεί στο 2,7% του ΑΕΠ. Οι χειμερινές εκτιμήσεις της Ευρ. Επιτροπής για τα μακροοικονομικά μεγέθη του Βελγίου μπορούν να εντοπιστούν ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα με διεύθυνση: http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/forecasts/2016_winter/be_en.pdf.

Πάντως, η αρμόδια ομοσπονδιακή Υπουργός Προϋπολογισμού, κα Wilmès, σε δηλώσεις της προς τον οικονομικό Τύπο εμφανίστηκε να μην ανησυχεί για τις μόνιμες αποκλίσεις μεταξύ των εκτιμήσεων όσον αφορά την εξέλιξη του δημοσιονομικού ελλείμματος του Βελγίου, θεωρώντας πως η χώρα θα τηρήσει τελικά τις δεσμεύσεις της προς την Ευρ. Επιτροπή και θα επιτύχει τον στόχο της

² Βλ. προηγούμενη σχετική αναφορά μας σε άρθρο 2 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 110.

³ Βλ. σχετικό άρθρο 3 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 106.

δημοσιονομικής εξισορρόπησης μέχρι το έτος 2018. Κατά τον βελγικό οικονομικό Τύπο, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση φαίνεται επίσης να υπολογίζει σε μία εικαζόμενη «επιείκεια» της Ευρ. Επιτροπής, κατά την επικείμενη, προς τα τέλη Φεβρουαρίου, αξιολόγηση της βελγικής οικονομίας στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η οποία θα λάβει υπόψη της τον αρνητικό αντίκτυπο του κύματος μεταναστευτικών εισροών, αλλά και της αύξησης των δαπανών για την ασφάλεια και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, στα δημοσιονομικά μεγέθη της χώρας.

3. Βελτίωση των όρων πληρωμών στην βελγική αγορά το 4^ο τρίμηνο 2015

Ο βελγικός οικονομικός Τύπος ανέφερε στις αρχές Φεβρουαρίου ότι, με βάση στοιχεία που δημοσίευσε η διεθνής εταιρεία εμπορικών πληροφοριών Graydon, η συνέπεια των βελγικών επιχειρήσεων στην αποπληρωμή των υποχρεώσεών τους κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2015 βελτιώθηκε σημαντικά, με το 71,3% των τιμολογίων που εκδίδονται από επιχειρήσεις να πληρώνεται εμπρόθεσμα (έναντι 68,93% κατά το τρίτο τρίμηνο⁴). Ο συνθετικός δείκτης που έχει αναπτύξει η Graydon για την μέτρηση της συνέπειας πληρωμών των επιχειρήσεων και του δημόσιου τομέα ανήλθε στο τέταρτο τρίμηνο του 2015 στις 105,64 μονάδες, που αποτελεί το δεύτερο υψηλότερο διαχρονικά επίπεδό του. Ο σχετικός συνθετικός δείκτης συνέπειας πληρωμών ανέρχεται στις 104,65 μονάδες στην Βαλλονία και στις 104,76 μονάδες στην Φλάνδρα, ενώ στις Βρυξέλλες η συνέπεια στις επιχειρηματικές πληρωμές εμφανίζεται υψηλότερη, στις 107,03 μονάδες. Διαπιστώνονται εξάλλου μείωση του συνολικού αριθμού των τιμολογίων που παραμένουν απλήρωτα πέραν περιόδου 90 ημερών, στο 8,7%, αλλά και αρκετά σοβαρές καθυστερήσεις πληρωμών από τις υπηρεσίες του βελγικού δημοσίου, και κυρίως από τα ομοσπονδιακά Υπουργεία Δικαιοσύνης, καθώς και Πληροφορικής και Ψηφιακών τεχνολογιών.

⁴ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 3 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 105.

4. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, οικονομικές και επιχειρηματικές ειδήσεις

Χρηματιστήριο Βρυξελλών: Το τέλος της εβδομάδας 1-5 Φεβρουαρίου βρήκε τον δείκτη BEL 20 να κλείνει στις 3.305,69 μονάδες, σημειώνοντας ισχυρότατη εβδομαδιαία πτώση κατά 5,18%, ακολουθώντας την γενικότερη τάση των διεθνών χρηματιστηρίων και επηρεασμένος κυρίως από τις έντονες εβδομαδιαίες πτωτικές τάσεις της αξίας των μετοχών του λιανεμπορικού ομίλου Delhaize (-8,14% στα 88,59 €%), της τράπεζας KBC (-7,27% στα 48,95 €), της ασφαλιστικής Ageas (-7,77% στα 34,44 €), αλλά και της μεγάλης ζυθοποιίας AB InBev (-7,38% στα 107,30 €). Σημειώνουμε ότι στις 3 Φεβρουαρίου, ο δείκτης BEL 20 είχε πέσει εκ νέου κάτω από το κατώφλι των 3.400 μονάδων, και συγκεκριμένα στις 3.375,43 μονάδες, έχοντας σημειώσει ημερήσια πτώση της τάξεως του 1,73%. Επίσης, στις 8 Φεβρουαρίου ο δείκτης BEL 20, όπως και οι δείκτες των υπολοίπων ευρωπαϊκών χρηματιστηρίων, ξεκίνησε με εξαιρετικά άσχημο τρόπο την εβδομάδα, χάνοντας πάνω από 100 μονάδες σε μία ημέρα και καταγράφοντας πτώση 3,45%, περνώντας κάτω και από το κατώφλι των 3.200 μονάδων και κλείνοντας στις 3.191,55 μονάδες. Όπως σημείωσε ο βελγικός οικονομικός Τύπος, ο δείκτης BEL 20 έχει απολέσει το 20% της πλέον πρόσφατης ανώτατης τιμής του, στις 10 Απριλίου 2015, όταν είχε φθάσει στις 3.905,71 μονάδες⁵.

Συγχώνευση λιανεμπορικών αλυσίδων Delhaize και Ahold⁶: Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα των αρχών Φεβρουαρίου, οι μεγάλοι λιανεμπορικοί όμιλοι Delhaize (Βέλγιο) και Ahold (Ολλανδία), οι οποίοι βρίσκονται σε διαδικασία συγχώνευσης, έχουν συγκαλέσει έκτακτες συνελεύσεις των μετόχων τους στις 14 Μαρτίου, προκειμένου να εγκριθεί η συγχώνευση και οι ακολουθούμενες διαδικασίες προς

⁵ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 89.

⁶ Βλ. προηγούμενες σχετικές αναφορές μας, με πλέον πρόσφατη αναλυτική αναφορά στο άρθρο 3 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 110.

ολοκλήρωσή της. Σε περίπτωση μη επίτευξης ικανοποιητικής συμμετοχής (μετόχων με συνολικό μερίδιο τουλάχιστον 50% των κεφαλαίων των δύο ομίλων), οι συνελεύσεις θα λάβουν χώρα στις 31 Μαρτίου. Όπως επισήμανε ο βελγικός οικονομικός Τύπος, το τελευταίο διάστημα ο φάκελος της συγχώνευσης βρίσκεται υπό εξέταση στην βελγική Αρχή Ανταγωνισμού. Σημειώτεον ότι ο σχετικός φάκελος εστάλη από την Ευρ. Επιτροπή στις βελγικές αρχές, καθώς αυτή εκτίμησε ότι η συγχώνευση δεν πρόκειται να επηρεάσει ιδιαίτερα την ευρωπαϊκή λιανεμπορική αγορά, αλλά ούτε και την ολλανδική –όπου η αλυσίδα Delhaize δεν έχει παρουσία- αλλά αντιθέτως παρουσιάζει αυξημένο κίνδυνο σημαντικού επηρεασμού του ανταγωνισμού στην βελγική λιανεμπορική αγορά, καθώς η Ahold διαθέτει σε αυτήν παρουσία μέσω των καταστημάτων της Albert Heijn. Όπως σημείωσε ο οικονομικός Τύπος, το συνδυασμένο μερίδιο των δύο αλυσίδων στο Βέλγιο, ιδιαίτερα στην λιανεμπορική αγορά προϊόντων μεγάλης κυκλοφορίας, κυμαίνεται σε μεταξύ 30% και 40%, ενώ σε ορισμένες γεωγραφικές ζώνες κυμαίνεται ακόμη και στο 50%-60% της αγοράς.

Ειδήσεις από τον κλάδο ενέργειας: Σύμφωνα με την βελγική ένωση για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, APERE, παρά την εξαιρετικά μικρή αύξηση των νέων φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων στην διάρκεια του 2015 (ύψους μόλις 53 MW), η συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα στο Βέλγιο ανήλθε σε ιστορικά υψηλά επίπεδα, τα υψηλότερα από το έτος 2009, της τάξεως άνω των 3,2 TWh. Σύμφωνα εξάλλου με στοιχεία του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Αιολικής Ενέργειας (EWEA), το 6,5% της συνολικής παραγωγικής δυναμικότητας από offshore αιολικές εγκαταστάσεις στην Ε.Ε. βρίσκεται στο Βέλγιο, το οποίο ακολουθεί στην σχετική κατάταξη τις Βρετανία, Γερμανία και Δανία. Η παραγωγική δυναμικότητα των offshore αιολικών εγκαταστάσεων του Βελγίου ανερχόταν στα τέλη του 2015 στα 712 MW. Ο αρμόδιος στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση για το χαρτοφυλάκιο της Βόρειας Θάλασσας, Bart Tommelein, δήλωσε σχετικά ότι «αν

αναλογιστεί κανείς το περιορισμένο μήκος της βελγικής ακτογραμμής, η offshore αιολική παραγωγική δυναμικότητα του Βελγίου κυριαρχεί απόλυτα μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών».

Κακές επιδόσεις για τις αποταμιευτικές καταθέσεις τον Δεκέμβριο 2015: Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου (3.2), η αξία των αποταμιευτικών καταθέσεων στο Βέλγιο σημείωσε ελάχιστη άνοδο της τάξεως του 0,31%, ή 810 εκατ. €, τον μήνα Δεκέμβριο 2015 έναντι του Νοεμβρίου του ίδιου έτους, και ανήλθε στο ποσόν των 261,63 δις. €⁷. Κατά τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, ο Δεκέμβριος του 2015 έχει καταγραφεί ως ο χειρότερος για τις αποταμιευτικές καταθέσεις από το έτος 1992 που τηρούνται τα σχετικά αναλυτικά στατιστικά στοιχεία. Ο βελγικός οικονομικός Τύπος σημείωσε ότι κατά μέσο όρο οι βελγικές αποταμιευτικές καταθέσεις τον μήνα Δεκέμβριο αυξάνονταν μέχρι το 2014 κατά 2,9%. Ο ισχνός ρυθμός προόδου των καταθέσεων τον Δεκέμβριο του 2015 δεν βοήθησε εξάλλου να αντισταθμιστεί η συνεχής τους πτωτική πορεία κατά το πεντάμηνο που προηγήθηκε, διάστημα κατά το οποίο η αξία τους μειώθηκε κατά 2,12 δις. €, τάση που δεν είχε παρατηρηθεί από την εποχή της έναρξης της χρηματοπιστωτικής κρίσης, το φθινόπωρο του 2008. Σύμφωνα με τα στοιχεία, σε ολόκληρη την διάρκεια του 2015 οι αποταμιευτικές καταθέσεις στο Βέλγιο αυξήθηκαν τελικά κατά 3,2 δις. €, καταγράφοντας ωστόσο ισχυρή πτώση στην διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου του έτους, κατά 1,31 δις. €. Έγκυροι Βέλγοι οικονομικοί αναλυτές παρατήρησαν πως κύριος υπαίτιος για την μη ικανοποιητική πορεία των βελγικών καταθέσεων το 2015 υπήρξε το εξαιρετικά χαμηλό επίπεδο των επιτοκίων, που έστρεψε τους επενδυτές σε περισσότερο αποδοτικές τοποθετήσεις των χρημάτων τους.

Το Βέλγιο αιτείται την ανάληψη ευρωπαϊκής δράσης εναντίον των φθινών εισαγωγών χάλυβα: Όπως ανέφερε πρόσφατα ο βελγικός οικονομικός Τύπος, ο

⁷ Βλ. και προηγούμενη σχετική αναλυτική αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 112.

ομοσπονδιακός Υπουργός Οικονομίας κ. Peeters, συντασσόμενος με τους ομολόγους του από την Γερμανία, την Γαλλία, την Βρετανία, την Ιταλία και το Λουξεμβούργο, απέστειλε αίτημα στην Ευρ. Επιτροπή για επείγουσα ανάληψη δράσεων κατά των φθηνών εισαγωγών χάλυβα στην Ευρώπη από την Κίνα και την Ρωσία. Στην σχετική επιχειρηματολογία του ο Βέλγος Υπουργός ανέφερε χαρακτηριστικά πως «η E.E. δεν μπορεί να επιτρέψει να τεθεί υπό απειλή ο ευρωπαϊκός κλάδος της σιδηρουργίας εξαιτίας των φθηνών εισαγωγών από τρίτες χώρες». Σημειωτέον ότι ο κλάδος σιδηρουργίας αριθμεί 25.000 άμεσες και έμμεσες θέσεις απασχόλησης στο Βέλγιο, ενώ τα τελευταία χρόνια πάσχει από το χαμηλό επίπεδο των τιμών εξαιτίας της υπερπαραγωγής από την μία πλευρά, και των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών που ασκούν οι χώρες προέλευσης των φθηνών εισαγωγών από την άλλη. Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, τα 6 κράτη μέλη ζήτησαν από την Ευρ. Επιτροπή να υιοθετήσει μέτρα anti-dumping επί των εισαγωγών πλατέων χαλυβουργικών προϊόντων ψυχρής έλασης από την Κίνα και την Ρωσία, καθώς και να εκκινήσει έρευνα anti-dumping για τα χαλυβουργικά θερμής έλασης κινεζικής προέλευσης.

Η EDF παραιτείται ενδίκων μέσων κατά του βελγικού κράτους για τον φόρο πυρηνικής ενέργειας: Βελγικά οικονομικά δημοσιεύματα των αρχών Φεβρουαρίου επισήμαναν ότι πολύ πρόσφατα, οι διαβουλεύσεις μεταξύ βελγικού κράτους και δεύτερου μεγαλύτερου ενεργειακού παρόχου του Βελγίου, EDF Lumipus, θυγατρικού του γαλλικού ενεργειακού ομίλου EDF, κατέληξαν σε συμφωνία περί απόσυρσης από πλευράς της εταιρείας όλων των εκκρεμών προσφυγών κατά του βελγικού δημοσίου αναφορικά με τον φόρο πυρηνικής ενέργειας. Σημειώνουμε ότι ανάλογη συμφωνία είχε επιτευχθεί το περασμένο καλοκαίρι και μεταξύ του βελγικού κράτους και του μεγαλύτερου ενεργειακού παρόχου της χώρας, Electrabel, στο πλαίσιο των συζητήσεων για την χρονική επιμήκυνση της λειτουργίας των πυρηνικών

αντιδραστήρων Doel 1 και 2⁸, η οποία πρόσφατα οριστικοποιήθηκε με την υπογραφή της σχετικής σύμβασης στις 30 Νοεμβρίου 2015⁹. Η διοίκηση της EDF Lumipus δεσμεύθηκε επίσης να μην ξεκινήσει νέες δικαστικές διεκδικήσεις έναντι του βελγικού κράτους στο μέλλον, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι, κατ' αναλογία με τους ευνοϊκούς όρους που δόθηκαν στην Electrabel, θα υπάρξει προς τα κάτω αναθεώρηση του φόρου πυρηνικής ενέργειας που θα καταβάλλεται κατά τα επόμενα έτη. Σημειωτέον ότι ως αποτέλεσμα της προαναφερθείσας συμφωνίας μεταξύ βελγικής κυβέρνησης και Electrabel, ο συνολικός φόρος πυρηνικής ενέργειας για τους 7 πυρηνικούς σταθμούς που λειτουργούν στην χώρα πέρασε από τα 550 εκατ. € στα 200 εκατ. € για το έτος 2015 και στα 130 εκατ. € για το έτος 2016, ενώ στην συνέχεια, για τους μεν σταθμούς Doel 1 και 2 η Electrabel θα καταβάλλει ετήσια εισφορά της τάξεως των 20 εκατ. €, και για τους υπόλοιπους σταθμούς¹⁰ –των οποίων η EDF Lumipus κατέχει μερίδιο λίγο άνω του 10%-προβλέπεται φορολογικός συντελεστής 34% επί των κερδών των εταιρειών που τους εκμεταλλεύονται, με ελάχιστο επίπεδο τα 150 εκατ. € συνολικά, για έκαστο των ετών 2017, 2018 και 2019¹¹.

Η Ευρ. Επιτροπή εγκρίνει την εξαγορά της Base από την Telenet: Σε συνέχεια σχετικών παλαιότερων αναφορών μας¹², η Ευρ. Επιτροπή ενέκρινε στις 4 Φεβρουαρίου την εξαγορά του τρίτου μεγαλύτερου παρόχου κινητής τηλεφωνίας του Βελγίου, Base, από την φλαμανδική εταιρεία ευρυζωνικών

⁸ Βλ. σχετική παλαιότερη αναφορά μας σε άρθρο 3 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 96.

⁹ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 108.

¹⁰ Πρόκειται για τους πυρηνικούς σταθμούς Doel 3 και 4, καθώς και Tihange 2 και 3. Η λειτουργία του πυρηνικού σταθμού Tihange 1, η οποία έχει επιμηκυνθεί κατά μία δεκαετία ήδη επί κυβέρνησης Di Rupo, διέπεται από ξεχωριστό, ιδιαίτερο καθεστώς.

¹¹ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 108.

¹² Βλ. σχετικές αναφορές μας σε άρθρα 4 και 4 ενημερωτικών δελτίων υπ' αριθ. 102 και 103, αλλά και παλαιότερη αναλυτική αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 90.

καλωδιακών υπηρεσιών Telenet. Θυμίζουμε ότι το περασμένο φθινόπωρο, η DG Concurrence της Επιτροπής είχε ξεκινήσει εμπειριστατωμένη έρευνα αναφορικά με την εν λόγω συμφωνία εξαγοράς, διατυπώνοντας αρκετές επιφυλάξεις, ιδιαίτερα σχετικά με τις επιπτώσεις της στην κατάσταση του ανταγωνισμού, στις τιμές και στις συνθήκες πρόσβασης στα τηλεπικοινωνιακά δίκτυα. Η Ευρ. Επιτροπή συμφώνησε εξάλλου με την Telenet και τον αμερικανικό όμιλο Liberty Global που είναι ο σημαντικότερος μέτοχος της, προκειμένου να δώσει την συγκατάθεσή της στην υλοποίηση της εξαγοράς, τρεις παραχωρήσεις με στόχο την μη διατάραξη της κατάστασης του ανταγωνισμού στην βελγική αγορά τηλεπικοινωνιών. Συγκεκριμένα, συμφωνήθηκε η εκχώρηση από την Liberty Global του μεριδίου της Base στην εταιρεία virtual υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας Mobile Vikings (50%) στον τηλεπικοινωνιακό / ραδιοτηλεοπτικό όμιλο Mediaaan, η μεταφορά μέρους του πελατολογίου της Base επίσης στον όμιλο Mediaaan, καθώς και η παροχή εγγυήσεων από την Liberty Global προς την Mediaaan περί ευνοϊκών όρων πρόσβασης στο δίκτυο κινητής τηλεφωνίας της Base. Σύμφωνα με την διοίκηση της Telenet, η συμφωνία εξαγοράς αναμένεται να οριστικοποιηθεί ως προς το νομικό της πλαίσιο εντός των προσεχών εβδομάδων, και «αναμένεται να δημιουργήσει ένα νέο τηλεπικοινωνιακό όμιλο ο οποίος θα μπορεί να ανταποκριθεί στην αυξανόμενη ζήτηση από πλευράς ιδιωτών πελατών αλλά και επιχειρήσεων, καθώς επίσης θα διαθέτει το πλήρες φάσμα σταθερών και κινητών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών».

Άσχημα οικονομικά αποτελέσματα 2015 για τον μεταλλευτικό όμιλο Nyrstar: Όπως ανέφερε στις αρχές Φεβρουαρίου ο βελγικός οικονομικός Τύπος, ο μεγάλος βελγικών συμφερόντων μεταλλευτικός όμιλος Nyrstar, ο οποίος ξεκινά την αποφασισθείσα τον Ιανουάριο αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του κατά 273,7 εκατ. € με σκοπό την αναζήτηση ρευστότητας προς αντιμετώπιση

των οικονομικών του προβλημάτων¹³, παρουσίασε το 2015 καθαρές ζημιές ύψους 432 εκατ. €, αυξημένες κατά 51% έναντι του 2014, κυρίως οφειλόμενες στην ισχυρή υποτίμηση της αξίας των εξορυκτικών του εγκαταστάσεων, της τάξεως των 564 εκατ. €. Οι εξορυκτικές εγκαταστάσεις του ομίλου, οι οποίες έχουν επίσης πρόσφατα τεθεί σε διαδικασία πώλησης, κατέγραψαν πτώση του λειτουργικού τους αποτελέσματος κατά 193%, σημειώνοντας ζημιές της τάξεως των 41 εκατ. €. Ο κύκλος εργασιών του ομίλου Nyrstar αυξήθηκε ωστόσο κατά 12% σε ετήσια βάση, φθάνοντας το 2015 στα 3,139 δις. €, ενώ τα λειτουργικά του κέρδη σημείωσαν άνοδο 8% έναντι του 2014, ανερχόμενα σε 256 εκατ. €. Το καθαρό χρέος του ομίλου σημείωσε αύξηση της τάξεως των 323 εκατ. €, ανερχόμενο σε 761 εκατ. € στα τέλη του 2015. Η διοίκηση της Nyrstar επαναβεβαίωσε την πολιτική της ριζικής απομείωσης των ζημιολογώνων εξορυκτικών της δραστηριοτήτων, και, αντιθέτως, επικέντρωσης στην χύτευση μετάλλων, που εμφανίζεται σταθερά κερδοφόρα και λιγότερο ευαίσθητη στις πτωτικές τάσεις των τιμών των μεταλλευμάτων. Οικονομικά δημοσιεύματα ανέφεραν χαρακτηριστικά ότι η κερδοφορία της μονάδας χύτευσης ψευδαργύρου της Nyrstar αυξήθηκε κατά 41% το 2015.

Το βελγικό κράτος εισπράττει σημαντικό μέρος από την συμμετοχή του στο κεφάλαιο της BNP Paribas: Όπως ανέφερε στις αρχές Φεβρουαρίου ο βελγικός οικονομικός Τύπος, ο μεγάλος γαλλικός τραπεζικός όμιλος BNP Paribas, στο κεφάλαιο του οποίου το βελγικό κράτος συμμετέχει με το σημαντικότερο μερίδιο του 10,26%, κατέγραψε το 2015 καθαρά κέρδη ύψους 6,7 δις. €. Σύμφωνα με έγκυρες οικονομικές εκτιμήσεις, το μέρος που θα διανεμηθεί στο βελγικό δημόσιο από τα εν λόγω κέρδη θα ανέλθει στο ποσόν των 295 εκατ. €, αυξημένο κατά 54% έναντι της περασμένης χρονιάς. Το μέρος του βελγικού δημοσίου επί των περσινών κερδών της γαλλικής τράπεζας, θα είναι δε το

¹³ Βλ. σχετικές αναφορές μας σε άρθρα 4, 6 και 5 ενημερωτικών δελτίων υπ' αριθ. 105, 112 και 113, αντιστοίχως.

υψηλότερο από τον Μάιο του 2009, όταν το Βέλγιο εισήλθε στο μετοχικό κεφάλαιο της BNP Paribas. Έγκυροι Βέλγοι οικονομικοί αναλυτές αναφέρουν ότι στο διάστημα της επταετίας 2009-2016, κατά την οποία το βελγικό δημόσιο μετέχει –μέσω της Ομοσπονδιακής Εταιρείας Συμμετοχών και Επενδύσεων (SFPI)- στο κεφάλαιο της BNP Paribas, έχουν εισπραχθεί συνολικά μερίσματα ύψους 1,5 δις. € από την γαλλική τράπεζα¹⁴. Όσον αφορά την βελγική θυγατρική της BNP Paribas, BNP Paribas Fortis, το 2015 σημειώθηκε αξιολογή προόδος των πιστώσεων που χορήγησε, κατά 3,9%, στα 91,7 δις. €, αλλά και των καταθέσεων, κατά 3,8%, στα 109,7 δις. €. Ο βελγικός οικονομικός Τύπος διερωτάται εάν το βελγικό κράτος αποφασίσει τελικά να εκχωρήσει το μερίδιό του στον γαλλικό τραπεζικό όμιλο (όπως σκέπτεται να πράξει)¹⁵, τουλάχιστον στο εγγύς μέλλον, δεδομένου ότι αφ' ενός εισπράττει αξιολογού ύψους μερίσματα από την συμμετοχή του και αφ' ετέρου η διαφαινόμενη αξία πώλησης του μεριδίου στην BNP Paribas είναι μικρότερη της αξίας κτήσης του. Σύμφωνα με τα οικονομικά δημοσιεύματα, η σημερινή αξία του μεριδίου του βελγικού δημοσίου στην BNP Paribas εκτιμάται στα 5,3 δις. €.

Πρώτη φορά μέρισμα για το βελγικό κράτος από την τράπεζα Belfius: Όπως ανέφεραν οικονομικά δημοσιεύματα των αρχών Φεβρουαρίου, το βελγικό δημόσιο αναμένεται να εισπράξει για πρώτη φορά μέρισμα από τον μεγάλο εγχώριο τραπεζικό όμιλο Belfius, ύψους πλησίον των 75 εκατ. €. Σημειώνουμε ότι η εν λόγω τράπεζα, που αποτελεί τον βελγικό βραχίονα του μεγάλου γαλλο-βελγο-λουξεμβουργιανού τραπεζικού ομίλου DEXIA -ο οποίος υπήρξε από τους πλέον πληγέντες από την διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση- κινδύνευσε να πτωχεύσει τόσο το 2008 όσο και το 2011, έτος στα τέλη του οποίου εθνικοποιήθηκε από το βελγικό κράτος έναντι 4 δις. €. Η πρώτη διανομή μερίσματος από την Belfius

¹⁴ Κατά την ίδια περίοδο, από το έτος 2009 που η BNP Paribas αγόρασε από το βελγικό κράτος την μεγάλη βελγική τράπεζα Fortis, η γαλλική τράπεζα έχει εισπράξει μερίσματα συνολικού ύψους 4,3 δις. €.

¹⁵ Βλ. σχετική μνεία σε υποσημείωση 7 άρθρου 8 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 64.

στον μοναδικό της μέτοχο, οφείλεται στα ικανοποιητικά οικονομικά της αποτελέσματα το 2015, τα οποία θα ανακοινωθούν προς τα τέλη Φεβρουαρίου και αντανακλούν την πρόοδο της πορείας εξυγίανσης της τράπεζας. Όπως ανέφεραν τα οικονομικά δημοσιεύματα, ο Βέλγος Υπουργός Οικονομικών, ο οποίος είχε παλαιότερα ταχθεί υπέρ της ιδιωτικοποίησης της τράπεζας¹⁶ ακόμη και δια της πώλησής της σε ξένο χρηματοπιστωτικό όμιλο, δήλωσε πρόσφατα ότι έχει αλλάξει γνώμη, και επιθυμεί την διατήρηση του ελέγχου της Belfius σε βελγικά επενδυτικά χέρια (όχι κατ' ανάγκην κρατικά).

Η διοίκηση των βελγικών σιδηροδρόμων επιμένει στο πλάνο μείωσης των εργαζομένων: Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα των αρχών Φεβρουαρίου, στο πλαίσιο των συνεχιζόμενων διαπραγματεύσεων μεταξύ διοίκησης και εργατικών συνδικάτων των βελγικών σιδηροδρόμων¹⁷, η πρώτη κατέθεσε σχέδιο πρωτοκόλλου το οποίο αναφέρεται μεταξύ άλλων σε μείωση κατά την περίοδο 2016-2018 του αριθμού των απασχολούμενων σιδηροδρομικών κατά πλησίον των 2.300, προκειμένου ο συνολικός αριθμός τους να φθάσει τους 31.765. Πιο συγκεκριμένα, από έναν συνολικό αριθμό 34.058 εργαζομένων στις αρχές του 2016, εκ των οποίων 20.336 για την SNCB και 11.723 για την Infrabel (με τους υπόλοιπους να κατανέμονται μεταξύ των λοιπών δομών του ομίλου των βελγικών σιδηροδρόμων), η διοίκηση των σιδηροδρόμων εγγυάται στα τέλη του 2018 την απασχόληση 31.765 εργαζομένων, εκ των οποίων 19.128 για την SNCB και 11.009 για την Infrabel. Σύμφωνα με έγκυρες εκτιμήσεις, η εμμονή της διοίκησης στην μείωση του αριθμού των απασχολούμενων σηματοδοτεί την αποτυχία των διαπραγματεύσεων με τα συνδικάτα και αναμένεται να δημιουργήσει εκ νέου κοινωνικές εντάσεις στους βελγικούς σιδηροδρόμους.

¹⁶ Βλ. παλαιότερες σχετικές αναφορές μας, με πλέον πρόσφατη αυτήν του άρθρου 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 105.

¹⁷ Βλ. προηγούμενες σχετικές αναφορές μας, με πλέον πρόσφατη αυτήν του άρθρου 5 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 113.

ΠΗΓΕΣ:

1. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
2. Ευρ. Επιτροπή: "Winter 2016 Economic Forecast: Weathering new challenges, Belgium: Growing Steadily", 4.2.2016, δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
3. Εταιρεία εμπορικών πληροφοριών Graydon, δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
4. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου , Κεντρική Τράπεζα Βελγίου (BNB)